

ZAMAN İÇİNDE DEĞİŞEN GRUPLAR VE ROLLER

➤ Aynı insan, farklı zamanlarda farklı roller ➤

Bir insanın hayatı boyunca kaç farklı rolü olabilir?

GRUP NEDİR?

Ortak amaç, görüş ya da çıkarlar etrafında bir araya gelen insan topluluğudur.

Örnekler:

Aile • Akraba • Arkadaş
Sınıf / Okul • Toplumsal grup
• Meslek

1990

EVLAT • KARDEŞ
• TORUN

Aynı kişi: YUSUF

1997

ÖĞRENCİ • SINIF BAŞKANI
• OKUL TEMSİLCİSİ • SOLİST

2013

MÜHENDİS

2019

EŞ • BABA

ROL NEDİR?

Bir grubun içinde bize düşen görevdir.

Bir insan aynı anda birden fazla grubun üyesi olabilir.

Roller, dahil olduğumuz gruplar ve yaşamımızdaki değişimlerle birlikte zaman içinde değişebilir.

5 TEMEL ÇIKARIM

1

Gruplar yaşamımızın her döneminde vardır.

2

Yeni gruplar yeni roller getirir.

3

Roller zaman içinde değişebilir.

4

Her rol hak ve sorumluluk getirir.

5

Geçmişte kazandığımız değer ve beceriler bizimle kalır.

DUR VE DÜŞÜN: Senin bugün sahip olduğun roller, 10 yıl sonra nasıl değişebilir?

ROLÜN İKİ YÜZÜ

Her rol bize hem hak hem sorumluluk getirir.

HAK

Kurallar çerçevesinde sahip olduğumuz yetkidir.

Örnekler:

- Okul kütüphanesinden kitap alabilmek
- Teneffüste oyun oynayabilmek
- Eğitim alabilmek

HAK +
SORUMLULUK
= DENGELİ YAŞAM

Kendi hakkımızı kullanırken başkalarının hakkına da saygı göstermeliyiz.

SORUMLULUK

Rolümüz gereği bizden beklenen davranıştır.

Örnekler:

- Ödevi zamanında teslim etmek
- Ödünç kitabı temiz kullanmak
- Sınıfı düzenli tutmak

HANGİ GRUPTA, HANGİ ROL?

AİLE

Evlat / Kardeş

Sevgi, dayanışma ve ilk sorumluluk bilinci.

OKUL

Öğrenci / Nöbetçi / Sınıf başkanı

Bilgi paylaşımı, görev alma ve liderlik.

MESLEK

Mühendis / Öğretmen / Doktor

Uzmanlık, iş birliği ve toplumsal katkı.

DİKKAT!

Rol ile meslek aynı şey değildir. Meslek, sahip olabileceğimiz rollerden yalnızca biridir.

Hak kullanmak sınırsız özgürlük değildir.

ZAMAN İÇİNDE DEĞİŞEN ROLLER

Yeni gruplar, yeni roller ve yeni sorumluluklar getirir.

YUSUF'UN HAYAT HİKÂYESİ

1990

Ailenin en küçük üyesi

Evlat • Kardeş • Torun

1997

Okula başlama

Öğrenci • Sınıf başkanı
Okul temsilcisi • Solist

2013

Üniversiteden mezuniyet

Mühendis

2019

Evlilik ve çocuk sahibi olma

Eş • Baba

Kanıt: Zaman şeridi, bir bireyin grup ve rol değişimlerini kronolojik olarak gösterir.

NEDEN – SÜREÇ – SONUÇ

OKULA BAŞLAMA

Sınıf ve okul grubuna katılma

Öğrenci rolü, yeni hak ve sorumluluklar

MESLEK EDİNME

Meslek grubuna katılma

Yeni roller ve toplumsal katkı

DOĞUŞTAN MI, SONRADAN MI?

DOĞUŞTAN KAZANILAN

Evlat, kardeş, torun

Çaba harcamadan kazanılır.

SONRADAN KAZANILAN

Öğrenci, sınıf başkanı, mühendis

Eğitim, emek ve çabayla kazanılır.

Sence 10 yıl sonra hangi yeni gruplara ve rollere sahip olabilirsin?

Roller değişse de kazandığımız değer ve beceriler bizimle kalır.

HAFIZANI GÜÇLENDİR

Grup • Rol • Hak • Sorumluluk • Değişim

5 KAVRAM, 5 KISA TANIM

GRUP

Ortak amaç,
görüş ya da
çıkarları olan
insan topluluğu.

ROL

Bir grup
içinde bize
düşen görev.

HAK

Kurallar
çerçevesinde
sahip olduğumuz
yetki.

SORUMLULUK

Rolümüz gereği
bizden beklenen
davranış.

DAYANIŞMA

Ortak değerler
etrafında birlikte
hareket etme.

EĞLENCİLİ UYGULAMALAR

BOŞLUK DOLDURMA:

Bir grup ya da kurumda
üstlendiğimiz göreve
_____ denir.

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?:

Roller zaman
içinde değişmez.
()

EŞLEŞTİR:

Aile → Evlat
Okul → Sınıf başkanı
Meslek → Mühendis

Cevaplar: Rol • Yanlış • Doğru eşleştirme

SEN OLSAYDIN NE YAPARDIN?

Sınıf başkanı seçildin ama
bazı arkadaşların kararlarına
katılmıyor. Ne yapardın?

KENDİMİ DEĞERLENDİRİYORUM

- ☐ Dâhil olduğum üç grubu ve rollerimi yazabiliyorum.
- ☐ Doğuştan ve sonradan kazanılan rolleri ayırabiliyorum.
- ☐ Bir rolün hak ve sorumluluklarını açıklayabiliyorum.
- ☐ Rollerin zaman içinde neden değiştiğini kanıtla açıklayabiliyorum.

GRUPTA ROL ALIRIM;

ROL İLE HAK VE SORUMLULUK GELİR.

Rollerimiz değişir; öğrendiklerimiz ve değerlerimiz bizimle kalır.